

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Ногас Назар Ігорович

**Методичні вказівки для підготовки до практичних занять з
навчальної дисципліни**

«МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ»

Тернопіль-2024

Укладач

Ногас Назар Ігорович, доктор філософії., старший викладач кафедри міжнародного права та міграційної політики

Рецензенти:

Дракохруст Тетяна Вікторівна, д.ю.н., доцент, професор кафедри теорії права та конституціоналізму Західноукраїнського національного університету.

Цимбалістий Тарас Олегович, к.ю.н., доцент, прокурор відділу представництва інтересів держави з питань державної та комунальної власності другого управління Департаменту представництва інтересів держави в суді Офісу Генерального прокурора.

Рекомендовано кафедрою міжнародного права та міграційної політики ЗУНУ, протокол № 6 від 11.12.2023 року.

Ногас Н.І. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини». Тернопіль, 2024. 28 с.

Методичні вказівки підготовлені з метою надання допомоги здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 293 "Міжнародне право" у вивченні дисципліни «Міжнародний захист прав людини».

Методичні вказівки побудовані відповідно до методологічних і методичних засад та з урахуванням потреб практики з метою формування у здобувачів сталих теоретичних знань та оволодіння навичками практичного застосування набутих знань до конкретних життєвих обставин.

Тематика практичних занять з дисципліни «МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ»

Тема 1. Міжнародне право прав людини як галузь міжнародного права та міжнародний захист прав людини. Права людини в історії людства

Міжнародне право прав людини – галузь міжнародного права. Чітке формулювання термінологічних особливостей „забезпечення” і „захисту” прав і свобод людини.

Міжнародна нормативно-правова база, яка існує у сфері прав людини. Поняття міжнародного контролю за здійсненням та захистом прав людини.

Питання про міжнародну правосуб’єктність фізичної особи в галузі міжнародного права прав людини.

Права людини в історії людства.

Особливості становлення ідеї прав людини в історії українського народу.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 2. Становлення та розвиток механізму захисту прав людини на міжнародному універсальному рівні

Поняття прав і свобод людини. Класифікація прав людини.

Правове регулювання захисту прав людини в період Ліги Націй.

Правове регулювання захисту прав людини в діяльності ООН.

Юридична природа та внутрішня побудова ЗДПЛ.

Права людини та міжнародно-правові механізми їх захисту у МПГПП та МПЕСКП 1966 р.

Основні права, передбачені Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права: економічні і соціальні права; культурні права. Механізм контролю щодо додержання прав, визнаних у МПЕСКП.

Універсальність прав людини та культурний релятивізм.

Література: 5,7,25,27,32,35,38

Тема 3. Міжнародний універсальний інституційний механізм захисту прав людини

Статут ООН про права людини, функції Генеральної Асамблеї та Економічної і Соціальної Ради ООН у цій галузі.

Механізми контролю Комісії з прав людини (1946 р. – 2006 р.) та її Підкомісії з питань заохочення і захисту прав людини. Рада з прав людини, як допоміжний орган Генеральної Асамблеї ООН.

Процедура розгляду індивідуальних повідомлень відповідно до резолюції 1235 та резолюції 1503 ЕКОСОП.

Діяльність Комісії ООН щодо статусу жінок. Повноваження Верховного комісара ООН з прав людини.

Повноваження спеціалізованих установ ООН у галузі захисту прав людини: ЮНІСЕФ, МОП, ЮНЕСКО.

Універсальна судова система захисту прав людини: Міжнародний Суд ООН, Міжнародний кримінальний суд.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 4. Становлення та розвиток інституту захисту прав людини на міжнародному регіональному рівні (європейський вимір).

Діяльність НБСЄ/ОБСЄ щодо визначення міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини.

Європейська соціальна хартія (переглянута).

Права людини в Європейському Союзі. Хартія основних прав Європейського Союзу.

Захист прав людини у рамках Ради Європи: інституційні органи.

Нормативний зміст Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 р. Європейський суд з прав людини: юрисдикція та процедура звернення. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-ІУ. Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини.

Комісар Ради Європи з прав людини. Європейський суд з прав людини.

Інституційна система захисту прав людини в Європейському Союзі.

Хартія основних прав Європейського Союзу.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 5. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Організації Американських держав. Африканська система захисту прав людини, конвенційні органи і механізми імплементації.

Міжамериканська система захисту прав людини: Статут Організації американських держав (ОАД) та Американська декларація прав і обов'язків людини.

Міжамериканська комісія з прав людини (МАКПЛ); Американська конвенція з прав людини (АКПЛ).

Міжамериканський Суд з прав людини.

Африканська концепція прав людини.

Африканська система захисту прав людини; Африканська Хартія прав людини і народів; Африканська Комісія з прав людини і народів; Африканський Суд з прав людини.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 6. Система захисту прав людини Арабського регіону та міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Становлення системи захисту прав людини арабського регіону.

Арабська хартія прав людини (переглянута) 2004 р.

Захист прав і свобод людини в межах Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Статут Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).

Міжурядова комісія Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Змістовий модуль 2. Обсяг та складові основних прав людини.

Міжнародно-правове регулювання захисту окремих категорій осіб.

Тема 7. Право на життя.

Обсяг та складові права на життя.

Зобов'язання держави щодо права на життя.

Мак Кан проти Сполученого Королівства.

L.C.V. Проти Сполученого Королівства.

Тугер проти Сполученого Королівства. Сергій Шевченко проти України.

Гонгадзе проти України.

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 8. Заборона катувань, або таких, що принижують гідність, поводження чи покарання.

Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (справа «Каверзін проти України», № 23893/03, 2012 р., «Орлик проти України», «Луценко проти України», справа «Сьорінг проти Сполученого королівства» 1989 р.).

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 9. Право на свободу та особисту недоторканність. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.

Обсяг та складові права на свободу та особисту недоторканність. Зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність (справа «Харченко проти України», № 40107/02, 2011 р.)

Обсяг та складові права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного життя (справа «С. і Марпер проти Сполученого Королівства» (S and Marper v. United Kingdom), №№ 30562/04, 30566/04, рішення Великої палати 2008 р.).

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до сімейного життя (справа «Савіні проти України», № 39948/06, 2008 р.; справа «М.Р. і Д.Р. проти України», № 63551/13, 2018 р.).

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до житла (справа «Німіц проти Німеччини» (Niemietz v. Germany), № 13710/88, 1992 р.; справа «Кривіцька та Кривіцький проти України», № 30856/03, 2011 р.).

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до кореспонденції (справа «Роман Захаров проти Росії» (Roman Zakharov v. Russia), № 47143/06, рішення Великої палати 2015 р.). Література: 1,2,4-7,25,37,42,45-47.

Тема 10. Свобода думки, совісті і релігії. Свобода вираження поглядів.

Обсяг та складові права на свободу думки, совісті і релігії. Зобов'язання держави щодо права на свободу думки, совісті і релігії.

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу думки, совісті і релігії (справа «Коккінакіс проти Греції» (Kokkinakis v. Greece) № 14307/88, 1993 р.) 10.

Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів.

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу вираження поглядів (справа «Лінгенс проти Австрії» (Lingens v. Austria), № 9815/82, 1986 р.; справа «Швидка проти України», № 17888/12, 2014 р.).

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 11. Свобода зібрань та об'єднання. Право на власність.

Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднання. Зобов'язання держави щодо права на свободу зібрань та об'єднання.

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу зібрань та об'єднання (справа «Веніамін Тимошенко та інші проти України», № 48408/12, 2014 р.).

Обсяг та складові права на власність. Зобов'язання держави щодо права на власність.

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на власність (справа

«Спорронг і Лоннрот проти Швеції» (Sporrong and Lonroth v. Sweden), №№ 7151/75, 7152/75, 1982 р.; справа «Лоїзиду проти Туреччини» (Loizidou v. Turkey), № 15318/89, рішення Великої палати 1996 р.).

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 12. Заборона дискримінації. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту.

Обсяг та складові заборони дискримінації. Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації.

Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони дискримінації (справа «Пічкур проти України», № 10441/06, 2013 р.; справа «D.H. та інші проти Чеської Республіки» (D.H. and Others v. the Czech Republic), № 57325/00, рішення Великої палати 2007 р.).

Обсяг та складові права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту.

Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту.

Практика Європейського суду з прав людини щодо права на справедливий" суд та на ефективний засіб юридичного захисту (справа «Олександр Волков проти України», № 21722/11, рішення Великої палати 2013 р.; справа «Бурмич та інші проти України», №№ 46852/13, 47786/13, 54125/13, рішення Великої палати 2017 р.).

Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 13. Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища або ситуації.

Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів.

Правомірне обмеження прав людини.

Відступ держави від своїх зобов'язань у сфері прав людини за надзвичайних станів.

Застосування міжнародних стандартів прав людини у період збройних конфліктів.

Захист поранених і хворих у діючих арміях.

Захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі.

Захист військовополонених.

Захист цивільного населення під час війни.

Захист жінок та дітей під час війни. Література: 1,2,5-7,25,27,32,42

Тема 14. Міжнародний захист окремих категорій та групи осіб.

Захист прав жінок.

Захист прав дітей.

Захист прав осіб з інвалідністю.

Захист прав осіб похилого віку.

Захист прав пацієнтів.

Захист прав жертв злочинів.

Захист прав жертв геноциду.

Захист прав жертв тероризму.

Захист прав осіб, які скоїли злочин, та ув'язнених осіб.

Захист прав біженців, вимушених переселенців і переміщених осіб.

Захист прав трудівників-мігрантів. Захист прав меншин і корінних народів.

Захист прав апатридів.

Література: 1,2,4-8,25,27,32,37-39.

Тести

1. Право на справедливий судовий розгляд було закріплено в:

- а) Статуті ООН
- б) Європейській конвенції про права людини
- в) регламенті Рим I
- г) Статуті Європейського Союзу

2. Який документ регулює у Франції внутрішні та міжнародні арбітражні суди?

- а) Цивільний процесуальний кодекс
- б) Економічний кодекс
- в) Кримінальний кодекс
- г) Господарський процесуальний кодекс

3. Частиною якого документу є Книга 10 "Третейський розгляд справ", присвячена питанням арбітражу і міжнародного арбітражу?

- а) Цивільний процесуальний кодекс Німеччини
- б) Закон Швеції про арбітраж
- в) Цивільний процесуальний кодекс Франції
- г) Конституція України

4. Положення "майновий спір, пов'язаний з торговим судноплавством за участю іноземної юридичної або фізичної особи, може бути переданий до іноземного суду або арбітражного суду за угодою сторін" закріплено в:

- а) Кодексі торговельного мореплавства України
- б) Законі Швеції про арбітраж
- в) Торговій Конвенції ЮНСІТРАЛ
- г) Правилах Міжнародної Торгової палати

5. Основними критеріями, використовуваними для визначення переліку спорів, які можуть бути предметом арбітражної угоди, є характер спірних правовідносин (відповідачі в цивільних судах) і характер вимог, які є предметом арбітражної угоди. До них відносяться:

- а) договірні відношення;
- б) відносини і претензії майнового характеру;
- в) відповідно до цих вимог закон допускає укладення мирової угоди
- г) правильна відповідь включає всі наведені вище варіанти

6. Перелік способів вирішення спорів, що виникають між суб'єктами приватноправових відносин, і, зокрема, спорів з іноземним елементом, не включає:

- а) переговори
- б) посередництво
- в) судовий процес
- г) протистояння

7. Вирішення спору в державному суді відоме також як:

- а) переговори
- б) посередництво
- в) судовий процес
- г) примирення

8. Заключний акт конференції з безпеки і співробітництва в Європі був підписаний в:

- а) 1975
- б) 1945
- в) 1995
- г) 2005

9. Типовий закон Про міжнародний комерційний арбітраж був прийнятий:

- а) ЮНСІТРАЛ
- б) Європейський Союз
- в) Міжнародна торгова палата
- г) Міжнародний арбітражний суд

10. Один з головних незалежних комерційних арбітражів у світі знаходиться в:

- а) Стокгольмі
- б) Нью-Йорку

- в) Женеві
- г) Хельсінкі

11. Скільки разів оновлювався власний регламент Міжнародного арбітражного суду Міжнародної Торгової палати в Парижі?

- а) 0
- б) 1
- в) 3
- г) 5

12. Як називається арбітраж, який засновується спеціально для вирішення однієї справи?

- а) арбітраж ad hoc
- б) спеціальний арбітраж
- в) арбітраж Lex specialis
- г) арбітраж loci contractus

1. Що є предметом арбітражної угоди?

2. Що означає термін "арбітрабельність"?

3. Перелік істотних умов арбітражної угоди не включає:

- а) визначення кола правовідносин, за якими сторони домовилися передавати спори в третейський суд (арбітраж)
- б) угоду сторін про виключення спорів з юрисдикції державних судів
- в) угоду сторін про передачу спорів в арбітраж
- г) угоду сторін про передачу деяких питань до державних судів

4. Факультативні умови арбітражної угоди не включають наступне:

- а) визначення виду арбітражу
- б) кількість арбітрів, які розглядатимуть спір у разі його виникнення
- в) визначення місця арбітражного розгляду
- г) угода сторін про виключення спорів з юрисдикції державних судів

5. Факультативні умови арбітражної угоди не включають наступне:

- а) визначення процедури призначення арбітрів, що особливо актуально, якщо сторони домовилися передати спір для вирішення в арбітраж ad hoc

- б) визначення мови, на якому повинен розглядатися спір, і винесення арбітражного рішення
- в) матеріальне право, що підлягає застосуванню до арбітражної угоди та / або для визначення прав і обов'язків сторін у спірних правовідносинах
- г) визначення кола правовідносин, за якими сторони домовилися передавати спори в третейський суд (арбітраж)

6. Женевський протокол про арбітражні застереження був прийнятий в:

- а) 1923
- б) 2013
- в) 1983
- г) 1963

7. Конвенція про приведення у виконання іноземних арбітражних рішень була підписана в Женеві в:

- а) 1923
- б) 1927
- в) 1947
- г) 2007

8. Нью-Йоркська конвенція про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень була прийнята в:

- а) 1958
- б) 1927
- в) 1937
- г) 1998

9. Яка Конвенція встановлює положення про те, що угода, згідно з якою сторони зобов'язуються передавати будь-які розбіжності щодо будь-якої комерційної угоди в арбітраж, є юридично дійсною?

- а) Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж
- б) Міжамериканська Конвенція про міжнародний комерційний арбітраж
- в) Женевська конвенція про приведення у виконання іноземних арбітражних рішень
- г) Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення у виконання іноземних арбітражних рішень

10. Яка модель міжнародного арбітражу базується на тому, що арбітр є агентом міжнародного правопорядку в широкому розумінні, тобто на поєднанні двох компонентів (міжнародні договори та зростаюча "архітектура" міжнародної економічної конституції)?

- а) конституційна модель
- б) контрактна модель
- в) Судова модель
- г) процедурна модель

11. Існує чотири основні групи теорій про правову сутність арбітражу. Серед наведеного списку груп є одна помилкова. Який з них помилковий?

- а) договірна
- б) юрисдикційна
- в) автономна
- г) конституційна

1. Європейський Союз набув правосуб'єктності ... договором:

- а. Паризький договір 1951р.
- б. Маастрихтським договором 1992 р.
- в. Римським договором 1958р.

2. Коли було підписано політичну частину Угоди про асоціацією між Україною та ЄС?

- а. 16 вересня 2014 року
- б. 1 вересня 2017 року
- в. 21 березня 2014 р.

3. Принципом функціонування ЄС, згідно з яким заходи ЄС за змістом та формою не повинні виходити за межі того, що є необхідним для досягнення цілей установчих договорів, є принцип ...

- а. пропорційності
- б. збалансованого розподілу повноважень
- в. субсидіарності

4. Яке право застосовується в межах Європейського Союзу?

- а. Національне право кожної держави-члена
- б. Право Європейського Союзу, включаючи акти та рішення ЄС
- в. Право Організації Об'єднаних Націй

5. Яка інституція Європейського Союзу приймає рішення про правове забезпечення інтеграції нових членів?
 - a. Європейський Суд
 - b. Європейський Парламент
 - c. Європейська Рада
6. Яка роль Парламенту України в інтеграційних процесах з Європейським Союзом?
 - a. Парламент України має право вето щодо всіх угод із ЄС
 - b. Він здійснює контроль над виконанням угод та ухвалює необхідні закони
 - c. Парламент не бере участі в інтеграційних процесах
7. Яка інша назва для права Європейського Союзу, яка має великий вплив на національне право країн-членів?
 - a. Європейське право споживача
 - b. Примат права Європейського Союзу
 - c. Національне право країн-членів
8. Яким є відношення між національним правом країн-членів Європейського Союзу та правом ЄС?
 - a. Національне право має пріоритет перед правом ЄС
 - b. Право ЄС має пріоритет перед національним правом у питаннях, що регулюються правом ЄС
 - c. Національне право і право ЄС існують окремо і не впливають одне на одного
9. Які правові засади Угоди про асоціацію стосуються співробітництва в галузі прав людини та демократії?
 - a. Спільні цілі в галузі прав людини та демократії
 - b. Збільшення обов'язків щодо порушень прав людини
 - c. Заборона обговорювати питання прав людини
10. Компетенція Європейського Союзу має ... характер:
 - a. необмежений
 - b. делегований
 - c. обмежений і делегований
11. Договір про приєднання до Європейського Союзу після завершення переговорів підписується:
 - a. державами-членами Європейського Союзу з кожною з держав-кандидатів окремо;

- b. державами-членами Європейського Союзу з усіма державами-кандидатами разом;
 - c. Президентом Європейського Союзу
12. Джерелом влади в Європейському Союзі виступає:
- a. народ Європейського Союзу
 - b. Європейські співтовариства
 - c. глави держав або урядів держав – членів ЄС
13. Принцип, який передбачає, що Європейський Союз діє лише у тих сферах, де держави-члени не можуть належним чином досягти цілей запропонованого заходу на інших рівнях (центральному, регіональному, місцевому), і що це краще здійснити на рівні Союзу з огляду на масштаби або результати цих заходів, - це принцип:
- a. субсидіарності
 - b. пропорційності
 - c. прямої дії права ЄС
14. Органом, що обирається шляхом прямого волевиявлення громадян ЄС, є:
- a. Рада ЄС
 - b. Європейський парламент
 - c. Президент ЄС
15. Право законодавчої ініціативи в законодавчому процесі ЄС має:
- a. Європейський парламент
 - b. Рада Європейського Союзу
 - c. Європейська комісія
16. Органом державної влади в Україні, відповідальним за порядок здійснення адаптації законодавства України до законодавства ЄС, є:
- a. Державний департамент адаптації законодавства
 - b. Міністерство юстиції України
 - c. Комітет з питань європейської інтеграції
17. Як називається процес адаптації законодавства України до законодавства ЄС?
- a. гармонізація
 - b. адаптацією
 - c. уніфікація

18. Моніторинг за виконанням Загальнодержавної програми адаптації законодавства України здійснює:
- a. Координаційна рада з адаптації законодавства до законодавства ЄС
 - b. Президент України та Міністерство юстиції України
 - c. Кабінет Міністрів України
19. Яка основна мета інтеграції України до Європейського Союзу?
- a. Вступ України в ЄС
 - b. Забезпечення політичної та економічної стабільності, реформи та розвиток
 - c. Отримання грантів на відновлення
20. Який статус має Україна відносно членства в Європейському Союзі на сьогоднішній день?
- a. Повноправний член ЄС
 - b. Кандидат на членство в ЄС
 - c. Асоційований член ЄС

1. Що означає абревіатура "DCFTA" у контексті інтеграції України до Європейського Союзу?

- А) Договір про вільну торгівлю та асоціацію
- Б) Державний комітет з фінансової та торговельної асоціації
- В) Документ про культурний та торговельний альянс
- Г) Договір про співпрацю та торгівлю

Відповідь: А) Договір про вільну торгівлю та асоціацію

2. Яка інституція Європейського Союзу займається регулюванням торгівлі з іншими країнами?

- А) Європейська Рада
- Б) Європейська Комісія
- В) Європейський Парламент
- Г) Європейський Суд

Відповідь: Б) Європейська Комісія

3. Яка із наведених країн є членом Європейської Співдружності, але не входить до Європейського Союзу?

- А) Норвегія
- Б) Франція
- В) Італія

Г) Німеччина

Відповідь: А) Норвегія

4. Яка з наведених свобод гарантується Україні в рамках угоди про асоціацію з Європейським Союзом?

А) Свобода вибору мови

Б) Свобода думки та вираження

В) Свобода від будь-якої дискримінації

Г) Свобода релігії

Відповідь: В) Свобода від будь-якої дискримінації

5. Який із наведених документів встановлює основні принципи співпраці між Україною та Європейським Союзом?

А) Мінські угоди

Б) Угода про асоціацію

В) Будапештська меморандум

Г) Лісабонський договір

Відповідь: Б) Угода про асоціацію

6. Що означає абревіатура "EUROSTAT" у контексті Європейського Союзу?

А) Європейська служба зовнішньої дії

Б) Європейське управління з питань фінансів

В) Європейське бюро статистики

Г) Європейська служба безпеки та оборони

Відповідь: В) Європейське бюро статистики

7. Яка з інституцій Європейського Союзу здійснює законодавчу функцію?

А) Європейська Рада

Б) Європейський Суд

В) Європейський Парламент

Г) Європейська Комісія

Відповідь: В) Європейський Парламент

8. Що означає термін "Акомодація" у контексті інтеграції України до Європейського Союзу?

А) Процес адаптації внутрішньої політики до стандартів ЄС

Б) Відмова від інтеграції з ЄС

В) Етап ведення переговорів про вступ до Європейського Союзу

Г) Процес виходу з Європейського Союзу

Відповідь: А) Процес адаптації внутрішньої політики до стандартів ЄС

9. Яка з наведених свобод є однією з основних принципів Європейського Союзу, яку Україна повинна враховувати у процесі інтеграції?

- А) Свобода від кримінальних обвинувачень
- Б) Свобода вибору релігії
- В) Свобода від дискримінації за будь-якою ознакою
- Г) Свобода від участі в війні

Відповідь: В) Свобода від дискримінації за будь-якою ознакою

10. Яка із наступних країн не є членом Європейського Союзу, але має статус кандидата на вступ?

- А) Сербія
- Б) Греція
- В) Ісландія
- Г) Туреччина

Відповідь: А) Сербія

11. Що означає термін "Євроінтеграція"?

- А) Обмін євро валюту на гривні
- Б) Процес вступу України до Європейського Союзу та адаптація до його стандартів
- В) Система освіти з фокусом на європейських університетах
- Г) Законодавчі ініціативи з введенням європейської валюти в Україні

Відповідь: Б) Процес вступу України до Європейського Союзу та адаптація до його стандартів

12. Яка інституція Європейського Союзу відповідає за здійснення зовнішньої політики та безпеки?

- А) Європейський Парламент
- Б) Європейська Рада
- В) Європейська Комісія
- Г) Європейська Зовнішня Діяльність

Відповідь: Г) Європейська Зовнішня Діяльність

13. Що означає абревіатура "ENP" в контексті відносин Європейського Союзу з сусідніми країнами?

- А) Європейська мережа партнерства
- Б) Європейська нова політика
- В) Європейська політика сусідства
- Г) Європейська національна програма

Відповідь: В) Європейська політика сусідства

14. Яка з наступних країн є членом Шенгенської зони Європейського Союзу?

А) Україна

Б) Росія

В) Польща

Г) Швейцарія

Відповідь: В) Польща

15. Яке агентство Європейського Союзу займається здійсненням контролю за якістю та безпекою харчових продуктів?

А) Європейське агентство з безпеки харчових продуктів

Б) Європейське агентство зі здоров'я та безпеки

В) Європейське агентство з охорони навколишнього середовища

Г) Європейське агентство з лікарських засобів

Відповідь: А) Європейське агентство з безпеки харчових продуктів

16. В якому році Україна підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом?

А) 2007

Б) 2014

В) 2016

Г) 2019

Відповідь: Б) 2014

17. Яке агентство Європейського Союзу відповідає за контроль за забезпеченням безпеки лікарських засобів та медичних пристроїв?

А) Європейське агентство зі здоров'я та безпеки

Б) Європейське агентство з безпеки харчових продуктів

В) Європейське агентство з лікарських засобів

Г) Європейське агентство з охорони навколишнього середовища

Відповідь: В) Європейське агентство з лікарських засобів

18. Яка програма Європейського Союзу сприяє співпраці та обміну знаннями в галузі освіти, навчання та молодіжних справ?

А) Європейська програма Erasmus+

Б) Європейська програма Horizon 2020

В) Європейська програма Creative Europe

Г) Європейська програма LIFE

Відповідь: А) Європейська програма Erasmus+

19. Яка із наведених країн не є членом Європейського Союзу, але має спеціальний статус асоційованої країни?

- А) Молдова
- Б) Швейцарія
- В) Литва
- Г) Ісландія

Відповідь: А) Молдова

20. Яка із наступних країн є співзасновником Європейського Союзу?

- А) Італія
- Б) Польща
- В) Швеція
- Г) Ірландія

Відповідь: А) Італія

1. Яка Угода з Європейським Союзом покладає основу для інтеграції України до ЄС?

- а) Угода про вільну торгівлю
- б) Угода про асоціацію
- с) Угода про співпрацю

2. Коли було підписано Угоду про асоціацію між Україною і ЄС?

- а) 2004 рік
- б) 2014 рік
- с) 2020 рік

3. Які галузі підлягають глибокій реформі в рамках інтеграції України до ЄС?

- а) Сільське господарство
- б) Судова система
- с) Транспорт

4. Які основні принципи включає Угода про асоціацію?

- а) Економічна інтеграція та вільна торгівля
- б) Політична стабільність
- с) Відсутність співпраці в галузі оборони

5. Яка галузь реформи в Україні спрямована на боротьбу з корупцією та покращенням управління?

- а) Освіта
- б) Поліція
- с) Публічна адміністрація

6. Що означає гармонізація законодавства України з законами ЄС?
 - a) Повне копіювання законів ЄС
 - b) Підтримання відповідності законодавства України стандартам ЄС
 - c) Відмова від власного законодавства
7. Як називається орган, який надає фінансову підтримку Україні в рамках інтеграції до ЄС?
 - a) Міжнародний валютний фонд (МВФ)
 - b) Європейський інвестиційний банк (ЄІБ)
 - c) Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)
8. Яка галузь реформи спрямована на підвищення ефективності судової системи України?
 - a) Освіта
 - b) Судова реформа
 - c) Туризм
9. Яка угода регулює вільний рух громадян між Україною і ЄС?
 - a) Угода про асоціацію
 - b) Угода про безвізовий режим
 - c) Угода про вільну торгівлю
10. Яка інституція ЄС відповідає за перевірку виконання Україною зобов'язань згідно з Угодою про асоціацію?
 - a) Європейська Рада
 - b) Європейська Комісія
 - c) Європейський Парламент
1. Яка країна є найбільшим торговельним партнером України серед країн ЄС?
 - a) Німеччина
 - b) Франція
 - c) Польща
2. Яка галузь реформи спрямована на підвищення захисту прав людини в Україні?
 - a) Освіта
 - b) Медицина
 - c) Правова система
3. Яка програма фінансової допомоги ЄС спрямована на підтримку реформ в Україні?
 - a) Європейський союз для України (EU4UA)
 - b) Європейський партнерський інструмент (ЕРІ)
 - c) Гармонізація та інтеграція України (ГІУ)

4. Як називається інструмент, який допомагає Україні впроваджувати європейські стандарти в галузі безпеки продукції?
- a) Торговий бар'єр
 - b) Європейський патент
 - c) Система технічних регуляторів (SANCO)
5. Як називається програма обміну молоддю між Україною і ЄС, яка сприяє культурному та освітньому обміну?
- a) Erasmus+
 - b) Youth in Action
 - c) EuroCulture
6. Як називається інструмент, що допомагає українським стартапам і підприємцям отримувати фінансову підтримку та консультації від європейських експертів?
- a) Європейська мережа бізнес-інкубаторів
 - b) Horizon 2020
 - c) COSME
7. Як називається програма, яка спрямована на підтримку розвитку малих і середніх підприємств в Україні?
- a) Європейський фонд для малих і середніх підприємств (ЕФМСП)
 - b) Європейський соціальний фонд (ЄСФ)
 - c) Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР)
8. Яка ініціатива спрямована на розвиток транспортної інфраструктури та зв'язків між Україною і ЄС?
- a) Програма Twinning
 - b) Європейська мережа транспортних коридорів
 - c) Транспортний фонд
9. Як називається процес відкриття ринків України для європейських товарів і послуг?
- a) Лібералізація ринків
 - b) Вільна торгівля
 - c) Повільне відкриття
10. Коли Україна сподівається стати повноправним членом Європейського Союзу?
- a) 2025 рік
 - b) 2030 рік
 - c) 2040 рік

Комплексне практичне індивідуальне завдання.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПЗ виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів, це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

Мета виконання комплексного практичного індивідуального завдання полягає у поглибленому самостійному вивченню окремих питань дисципліни, яка вивчається студентами, а також формуванні умов для розвитку навиків командної роботи, що виявляється у обміні інформацією на дискусійній основі, який здійснюється як в аудиторному форматі за супроводу викладача, так і в індивідуальному порядку.

Виконання комплексного практичного індивідуального завдання необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, нормативно-правових актів, практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Обсяг роботи повинен становити 12-20 сторінок друкованого тексту на аркушах формату А4 (за необхідності окремі ілюстрації можуть виконуватись на аркушах А3); рекомендований шрифт для набору стандартизованого тексту – TimesNewRoman, 14, із застосуванням інтервалу 1,5.

Контроль та перевірка результатів виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» здійснюється через захист студентом роботи за обраною темою.

Загальні вимоги, що забезпечують максимальну оцінку виконання комплексного практичного індивідуального завдання:

- ♦ актуальність теми і правильність побудови змісту роботи;
- ♦ повнота розкриття структурних елементів змісту (вступ, загальна частина, постановка проблеми, пропозиції щодо її вирішення, висновки, список використаних джерел);
- ♦ грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- ♦ оформлення відповідно до методичних рекомендацій та чинних стандартів;
- ♦ наявність посилань на використані джерела (нормативна база, монографії, автореферати кандидатських та докторських дисертацій, наукові статті, науково-практичні коментарі, законопроекти, міжнародне законодавство);
- ♦ самостійність виконання (діагностується під час захисту).

Пропоновані варіанти завдань для КПІЗ.

1. Склад Європейського Союзу. Країни-кандидати на вступ до ЄС.
2. Критерії вступу країни до ЄС.
3. Суб'єкти права Європейського Союзу.
4. Принципи пріоритету права та прямої дії права ЄС.
5. Передумови європейських інтеграційних об'єднань.
6. Структура права ЄС.
7. Спільна екологічна політика ЄС.
8. Спільна аграрна політика ЄС.
9. Принципи формування бюджету Європейського Союзу.
10. Цінності та суспільні засади побудови й функціонування Євросоюзу.
11. Агентства Європейського Союзу: статус, основні завдання.
12. Єдиний європейський акт 1986 р.: загальна характеристика.
13. Маастрихтський договір про створення Європейського Союзу від 1992 р.: основні положення.
14. Амстердамські домовленості 1996 р. та зміни, внесені ними до Маастрихтського договору про створення Євросоюзу.
15. Значення Ніццького договору 2001 р. для розширення Євросоюзу
16. Лісабонські консолідовані договори про Європейський Союз та функціонування ЄС: загальна характеристика.
17. Правовий статус Європейського омбудсмана, порядок призначення та напрямки діяльності.
18. Охарактеризуйте нормативно-правові засади міжнародного співробітництва України з Європолом.
19. Система органів Європейського Союзу. 20. Органи Європейського Союзу та їх відмінність від інститутів ЄС.
20. Інституційний механізм Європейського Союзу та його завдання.
21. Охарактеризуйте основні положення «Візового Кодексу ЄС».
22. Поняття та види компетенції ЄС.
23. Політики ЄС: поняття, види та принципи реалізації.
24. Поясніть значення терміну «acquis» в праві ЄС.
25. Які міжнародні договори належать до «Установчих договорів ЄС»?
26. Охарактеризуйте юридичні властивості Регламентів у праві ЄС.
27. Охарактеризуйте юридичні властивості Директив у праві ЄС.
28. Охарактеризуйте юридичні властивості Рішень у праві ЄС.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Арбітражний регламент *UNCITRAL* від 1976 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_059
2. Арбітражний регламент Європейської Економічної комісії від 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_337
3. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21.04.1961 // Офіційний вісник України. – 2004. - № 44. - ст. 2940.
4. Женевська конвенція про виконання іноземних арбітражних рішень від 1923 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_070
5. Заключний Акт наради з безпеки та співробітництва в Європі в 1975 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_055
6. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958 // Офіційний вісник України. – 2004. - № 45. - Ст. 3004.
7. Міжамериканська конвенція про міжнародний комерційний арбітраж від 1975 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_024
8. Московська конвенція про розв'язання арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного та науково-технічного співробітництва від 26 травня 1972 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_570
9. Нью-Йоркська конвенція про визнання та приведення у виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_070
10. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://icas.org.ua/arbitrazh/reglament/>
11. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_076
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
13. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
14. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 47, 48, 49, 50, 51, 52. – Ст. 349.

15. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 44-45, 46-47, 48. – Ст. 552.

16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

17. Цивільний процесуальний кодекс України 18.03.2004 № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – Ст. 1088.

18. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. - № 29. – Ст. 377.

19. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 29. – Ст. 1694.

20. Про міжнародний комерційний арбітраж. Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.

21. Про міжнародні договори України. Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 35. – Ст. 11.

22. Про торгово-промислові палати в Україні. Закон України від 2.12.1997 № 671/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80>

23. Про третейські суди. Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>

Основна література:

1. Акти європейського права: Короткий довідник. Інститут законодавства Верховної Ради України. К. : Парламентське видавництво, 2018, 421 с.

2. Базов О. Питання юрисдикції Європейського суду з прав людини щодо розгляду міждержавних справ. *Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис*. 2018. №6. С. 84 - 91.

3. Баймуратов М.О. Міжнародне право. Х.: «Одіссей», 2017. 672 с.

4. Великая Хартия вольностей (Magna Carta, 1215). Международные акты о правах человека.

Сборник документов. М.: НОРМА-ИНФРА.М, 2020. 784 с.

5. Гайдунін О.О., Худолей В.Ю., Шаркова І.М. Прецедентне право Європейського Суду з прав людини щодо захисту прав уразливих верств населення: навчальний посібник. Харків: І.Б. Лисенко, 2019. 298 с.

6. Деркач А.Л. Захист прав людини в конституційному процесі. К., 2019. 200 с.

7. Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин від 18 грудня 1992 року. Права

людини і професійні стандарти для працівників правоохоронних органів в документах міжнародних організацій. К.: Сфера, 2019. С. 174-176.

8. Донеллі Джек. Права людини у міжнародній політиці. Львів: Кальварія, 2018. 280 с.

9. Європейська конвенція про громадянство від 6 листопада 1997 року. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія. К.: Парламентське вид-во, 2018. С. 483-498.

10. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25 січня 1996 року. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія. К.: Парламентське вид-во, 2019. С. 455-465.

11. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року. Права людини і професійні стандарти для працівників правоохоронних органів в документах міжнародних організацій. К.: Сфера, 2018. С. 389-398.

12. Європейський Суд з прав людини: організація, процедура, правила звернення / М-во юстиції України. К.: Ін Юре, 2014. 16 с.

13. Кушніренко О., Слінько Т. Загальна декларація прав людини. Права і свободи людини та громадянина. Х.: Факт, 2020. С. 440.

14. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія. К.: Парламентське вид-во, 2020. 654 с.

15. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 року. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Мартинюк Р. Теорія прав людини. Острого: Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2018. 250 с.

17. Мацко А.С. Міжнародне право: Навчальний посібник. Київ: МАУП, 2015. 230 с.

18. Міжнародне право в документах; Укл.: Ю.В. Щокін, В.М. Стешенко, Р.Б. Хорольський. Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2018. 375 с.

19. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник; Укл.: В.В. Мицик, О.В. Задорожній.

Київ: Либідь, 2015. 606 с.

Додаткова література:

1. Балюк І.А. Вирішення господарських спорів. – К., 2018. – 188 с.
2. Богуславский М.М. Международное частное право. – М.: Юристъ, 2009. – 317 с.
3. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2014. – 312 с.
4. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. – К.: Алерта, 2018. – 376 с.
5. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. – К.: Алерта, 2019. – 400 с.
6. Міжнародний комерційний арбітраж В Україні : теорія та законодавство / Міжнародний комерційний арбітражний суд; Морська арбітражна комісія; під заг. ред. І.Г. Побірченка; [ред. рада: Захарченко Т.Г., Святоцький О.Д та ін.]. – Київ : Ін Юре, 2017. – 584с.
7. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: Підручник. – К.: Атіка, 2015. – 542 с.
8. Цірат Г. Актуальні питання реформування законодавства України про міжнародний комерційний арбітраж як передумова створення в Україні сприятливих правових умов вирішення міжнародних комерційних спорів // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2017. - № 1. – С.25-29.
9. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж: навч. посібник / Г.А.Цірат. К.: Алерта, 2019. 410 с.
10. Цірат Г. Міжнародно-правове співробітництво у сфері міжнародного цивільного процесу // Право України. – 2013. – № 7. – С. 183-198.
11. Чубарєв В.Л. Міжнародне економічне право : підруч. / В.Л. Чубарєв. – К. : Юрінком Інтер, 2019. – 368 с.